

Obsah

Seznam autorů	13
1 Bronchiální astma (MUDr. Irena Krčmová, CSc., PharmDr. Magda Vytřísalová, Ph.D.).....	15
1.1 Úvod a charakteristika	15
1.2 Epidemiologie	15
1.3 Etiopatogeneze	16
1.4 Klinická manifestace	17
1.4.1 Komplikace	17
1.5 Diagnostika	18
1.5.1 Diferenciální diagnóza	19
1.5.2 Klasifikace astmatu	20
1.6 Cíl léčby	22
1.7 Strategie léčby	22
1.8 Nefarmakologická léčba	22
1.9 Farmakoterapie	22
1.9.1 Úlevová antiastmatika	22
1.9.2 Preventivní antiastmatika	23
1.9.3 Léčba exacerbací	26
1.9.4 Lékové formy	26
1.9.5 Léčba specifických skupin	28
2 Chronická obstrukční plicní nemoc (doc. MUDr. František Salajka, CSc., PharmDr. Magda Vytřísalová, Ph.D.).....	31
2.1 Úvod a charakteristika	31
2.2 Epidemiologie	31
2.3 Etiopatogeneze	32
2.4 Klinická manifestace	32
2.5 Diagnostika	33
2.6 Cíl léčby	34
2.7 Strategie léčby	34
2.8 Nefarmakologická léčba	34
2.9 Farmakoterapie	35
2.9.1 Stabilní onemocnění	35
2.9.2 Léčba exacerbací	38
2.9.3 Odvykání kouření	38
3 Chřipka (prof. MUDr. Jiří Beran, CSc.).....	41
3.1 Úvod a charakteristika	41
3.2 Epidemiologie	41
3.3 Etiopatogeneze	43

3.4	Klinická manifestace	43
3.5	Diagnostika	46
3.6	Cíl léčby	47
3.7	Strategie léčby	47
3.8	Nefarmakologická léčba	48
3.9	Farmakoterapie	48
3.9.1	Symptomatická léčba	48
3.9.2	Kauzální léčba antivirotiky	48
3.10	Profylaxe chřipky	50
4	Infekce horního dýchacího traktu	
	<i>(MUDr. PharmDr. Kamil Rudolf, Ph.D.)</i>	55
4.1	Úvod a charakteristika	55
4.2	Patofyziologie	55
4.3	Epidemiologie	56
4.4	Akutní rinitida (akutní rýma, nachlazení)	56
4.4.1	Klinická manifestace	56
4.4.2	Diagnostika	57
4.4.3	Cíl léčby	57
4.4.4	Strategie léčby	58
4.4.5	Nefarmakologická léčba	58
4.4.6	Farmakoterapie	58
4.5	Akutní paranasální sinusitida (zánět dutin)	59
4.5.1	Klinická manifestace	59
4.5.2	Diagnostika	60
4.5.3	Cíl léčby	60
4.5.4	Strategie léčby	60
4.5.5	Nefarmakologická léčba	61
4.5.6	Farmakoterapie	61
4.6	Akutní faryngitida (zánět hltanu)	61
4.6.1	Klinická manifestace	61
4.6.2	Diagnostika	62
4.6.3	Cíl léčby	62
4.6.4	Strategie léčby	62
4.6.5	Nefarmakologická léčba	62
4.6.6	Farmakoterapie	62
4.7	Akutní tonzilitida (zánět mandlí, angína)	63
4.7.1	Klinická manifestace	63
4.7.2	Diagnostika	63
4.7.3	Cíl léčby	64
4.7.4	Strategie léčby	64
4.7.5	Nefarmakologická léčba	64
4.7.6	Farmakoterapie	64
4.8	Otitis media (zánět středního ucha)	64
4.8.1	Klinická manifestace	64
4.8.2	Diagnostika	65
4.8.3	Cíl léčby	65

4.8.4	Strategie léčby	65
4.8.5	Nefarmakologická léčba	65
4.8.6	Farmakoterapie	65
4.9	Akutní laryngitida (zánět hrtanu)	66
4.9.1	Klinická manifestace	66
4.9.2	Diagnostika	66
4.9.3	Cíl léčby	66
4.9.4	Strategie léčby	66
4.9.5	Nefarmakologická léčba	67
4.9.6	Farmakoterapie	67
5	Refluxní nemoc jícnu (MUDr. Radek Kroupa, Ph.D.)	71
5.1	Úvod a charakteristika	71
5.2	Epidemiologie	71
5.3	Etiopatogeneze	72
5.4	Klinická manifestace	72
5.5	Diagnostika	73
5.6	Cíl léčby	74
5.7	Strategie léčby	74
5.8	Nefarmakologická léčba	75
5.9	Farmakoterapie	76
5.9.1	Inhibitory protonové pumpy	76
5.9.2	H ₂ -blokátory	78
5.9.3	Antacida	78
5.9.4	Prokinetika	79
5.9.5	Ostatní možnosti	79
5.9.6	Rizika dlouhodobé antisekreční léčby	79
5.9.7	Léčba Barrettova jícnu	80
6	Idiopatické střevní záněty (PharmDr. Petr Červený, Ph.D., prof. MUDr. Milan Lukáš, CSc.)	83
6.1	Úvod a charakteristika	83
6.2	Epidemiologie	83
6.3	Etiopatogeneze	84
6.4	Klinická manifestace	85
6.4.1	Ulcerózní kolitida	85
6.4.2	Crohnova nemoc	85
6.5	Diagnostika	86
6.6	Cíl léčby	86
6.7	Strategie léčby	86
6.8	Nefarmakologická léčba	87
6.8.1	Dietní opatření	87
6.8.2	Chirurgická terapie	90
6.9	Farmakoterapie	91
6.9.1	Aminosalicyláty	91
6.9.2	Kortikosteroidy	92
6.9.3	Imunosupresiva	93

6.9.4	Biologická léčba	95
6.9.5	Antibiotika	98
6.9.6	Prebiotika a probiotika	99
6.9.7	Protiprůjmové léky	100
6.9.8	Sedativa	100
6.9.9	Adherence k léčbě	101
6.10	Specifické situace	102
6.10.1	Idiopatické střevní záněty a těhotenství	102
6.10.2	Idiopatické střevní záněty a kolorektální karcinom	103
7	Hormonální antikoncepce (MUDr. Daniel Driák, Ph.D.)	107
7.1	Úvod a charakteristika	107
7.2	Epidemiologie	108
7.3	Nefarmakologické metody	109
7.4	Farmakologické metody	109
7.4.1	Kombinovaná orální antikoncepce	109
7.4.2	Non-orální aplikace estrogen-progestinové antikoncepce	123
7.4.3	Progestinová antikoncepce	124
7.4.4	Postkoitální antikoncepce	126
8	Menopauza a hormonální substituční léčba (MUDr. Daniel Driák, Ph.D.)	129
8.1	Úvod a charakteristika	129
8.2	Epidemiologie	130
8.3	Etiopatogeneze	130
8.4	Klinická manifestace	131
8.5	Diagnostika	134
8.6	Cíl léčby	134
8.7	Strategie léčby	134
8.8	Nefarmakologická léčba	135
8.9	Farmakoterapie	135
8.9.1	Estrogeny	136
8.9.2	Gestageny	139
8.9.3	Tibolon	140
8.9.4	Selektivní modulátory estrogenních receptorů (SERM)	140
8.9.5	Fytoestrogeny	141
8.9.6	Vazoaktivní látky a psychofarmaka	141
8.9.7	Androgeny, anabolické steroidy	141
9	Osteoporóza (PharmDr. Magda Vytřísalová, Ph.D., prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., Dr.h.c.)	143
9.1	Úvod a charakteristika	143
9.2	Epidemiologie	143
9.3	Etiopatogeneze	144
9.4	Klinická manifestace	144
9.5	Diagnostika	145
9.6	Cíl léčby	145

9.7	Strategie léčby	146
9.8	Nefarmakologická léčba	146
9.9	Farmakoterapie	146
9.9.1	Základní léčba – suplementace vápníkem a vitamínem D	147
9.9.2	Specifická léčba	148
10	Parkinsonova nemoc (MUDr. Petr Dušek, Ph.D., prof. MUDr. Jan Roth, CSc.).....	157
10.1	Úvod a charakteristika	157
10.2	Epidemiologie	158
10.3	Etiopatogeneze	158
10.4	Klinická manifestace	158
10.4.1	Časná klinická stadia PN	159
10.4.2	Progrese PN a pozdní stadia	160
10.5	Diagnostika	161
10.6	Cíl léčby	162
10.7	Strategie léčby	162
10.7.1	Zahájení léčby	162
10.7.2	Léčba pozdních hybných komplikací	163
10.8	Nefarmakologická léčba	164
10.8.1	Neurochirurgická léčba	164
10.8.2	Podpůrná léčba	164
10.9	Farmakoterapie	165
10.9.1	Neuroprotektivní léčba	165
10.9.2	Symptomatická léčba	165
10.9.3	Terapie non-motorických projevů	170
11	Migréna (MUDr. Jolana Marková, doc. MUDr. Otakar Keller, CSc.).....	175
11.1	Úvod a charakteristika	175
11.2	Epidemiologie	176
11.3	Etiopatogeneze	177
11.4	Klinická manifestace	180
11.4.1	Menstruační migréna	180
11.4.2	Komplikace	181
11.5	Diagnostika	182
11.6	Cíl léčby	184
11.7	Strategie léčby	184
11.8	Nefarmakologická léčba	184
11.9	Farmakoterapie	184
11.9.1	Léčba akutního záchvatu	184
11.9.2	Profylaktická léčba	185
11.9.3	Léčba v dětství a adolescenci	187
12	Bolest u pacientů s nádorovým onemocněním (MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D., MUDr. Jiří Šedo, prof. MUDr. Rostislav Vyzula, CSc., prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.).....	189
12.1	Úvod a charakteristika	189

12.2	Epidemiologie	189
12.3	Etiopatogeneze	190
12.4	Klinická manifestace	190
12.5	Diagnostika	190
12.5.1	Dělení nádorové bolesti	190
12.5.2	Vyšetření onkologického pacienta s bolestí	191
12.5.3	Hodnocení intenzity bolesti	192
12.6	Cíl léčby	192
12.7	Strategie léčby	193
12.8	Farmakoterapie	196
12.8.1	Přehled neopioidních a opioidních analgetik	196
12.8.2	Koanalgetika	201
12.9	Specifické případy	201
13	Schizofrenie (MUDr. Ivan Tůma, CSc.)	209
13.1	Úvod a charakteristika	209
13.2	Epidemiologie	210
13.3	Etiopatogeneze	210
13.4	Klinická manifestace	211
13.5	Diagnostika	212
13.6	Cíl léčby	213
13.7	Strategie léčby	213
13.8	Nefarmakologická léčba	214
13.8.1	Rehabilitace, resocializace a psychoterapie	214
13.8.2	Elektrokonvulzivní terapie	214
13.9	Farmakoterapie	214
13.9.1	Kardiovaskulární nežádoucí účinky	220
13.9.2	Metabolické nežádoucí účinky	221
13.9.3	Neurologické nežádoucí účinky	222
13.9.4	Endokrinní nežádoucí účinky	222
13.9.5	Neuroleptický maligní syndrom	223
13.9.6	Antipsychotika v těhotenství a laktaci	223
13.9.7	Kontraindikace antipsychotik	223
14	Bipolární porucha (MUDr. Ivan Tůma, CSc.)	227
14.1	Úvod a charakteristika	227
14.2	Epidemiologie	228
14.3	Etiopatogeneze	228
14.4	Klinická manifestace	229
14.5	Diagnostika	230
14.6	Cíl léčby	231
14.7	Strategie léčby	231
14.8	Nefarmakologická léčba	231
14.8.1	Psychoedukace a psychoterapie	231
14.8.2	Transkraniální magnetická stimulace	232
14.9	Farmakoterapie	232
14.9.1	Manická epizoda	232

14.9.2	Depresivní epizoda („bipolární“ deprese)	233
14.9.3	Tymoprofylaxe – udržovací léčba	234
14.9.4	Rychlé cyklování	236
14.9.5	Těhotenství a kojení	236
Seznam zkratk		241
Rejstřík věcný		245
Rejstřík generických názvů		249
Souhrn		253
Summary		255